

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416202361
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1416202361.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Valérie Kleinovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: G. I., U.. XX.XX.XXXX, R. H. XXXX/XX, R., zast. JUDr. Miroslavom Vincenecom, advokátom, Trenčianska 56/ D, Bratislava, proti žalovanej: M. Z., U.. XX.XX.XXXX, R. H. XXXX/XX, R., o zaplatenie 1.900,98 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23. januára 2017, č.k. 22C 55/2016-82, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.810,98 eur **p o t v r d z u j e**.

V napadnutej časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 1.810,98 eur od 16.11.2015 do zaplatenia a v časti o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 1.810,98 eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.810,98 eur od 16.11.2015 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90,54 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobu odôvodnil tým, že ako synovec pána F.. G. O., Q.. XX.XX.XXXX (ďalej len „poručiteľ“), uhradil všetky náklady spojené s jeho pohrebom vo výške 1.900,98 eur, pozostávajúce z nákladov pohrebných služieb Silencia vo výške 136,20 eur a Memoria vo výške 1.651,78 eur a z nákladov na vykopanie hrobu - zemné výkopové práce C. G. vo výške 113 eur. Žalovaná ako jediná dedička poručiteľa, majúca zákonnú povinnosť znášať náklady spojené s jeho pohrebom do výšky ňou nadobudnutého dedičstva, mu odmietla uhradiť náklady spojené s pohrebom poručiteľa, ktoré preukázateľne vynaložil. Uviedol, že ju vyzval výzvou zaslanou dňa 06.11.2015 na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 15.11.2015, ktorá tiež obsahovala návrh na započítanie vzájomných nárokov v súvislosti s kúpou podielu na nehnuteľnosti, ktorú žalovaná zdedila po poručiteľovi, a to podiel na nehnuteľnosti v rodinnom dome v E. a pozemkoch vo výške 1/8 k celku. Poukázal na to, že žalovaná na výzvu reagovala, ale táto komunikácia nevedla k dohode ani k uhradeniu dlhu. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, keď poukázala na to, že poručiteľ poveril žalobcu pohrebom, pričom žalobca v dedičskom konaní sp. zn. 60D 89/2012 nepreukázal zaplatenie pohrebu, ale len objednávky, a doklady o zaplatení pohrebu sa nenachádzajú ani v súdnom spise. Keďže sa s kópiami príjmových pokladničných dokladov pohrebu objavil až po takmer štyroch rokoch od smrti poručiteľa, vzniesla námietku premlčania. Tvrdila, že žalobca mal záujem už počas dedičského konania zameniť pohrebné trovy za jej podiel na dome,

ktorého všeobecnú hodnotu nevedela posúdiť, keďže dom nevidela. Žalobca si všeobecnú hodnotu jej podielu určil sám bez znaleckého posudku a neumožnil jej prístup do domu pre potreby znaleckého dokazovania. Uviedla, že súhlasí so vzájomným vysporiadaním podielového spoluvlastníctva, ale nie za podmienok, aké si určuje žalobca.

3. Z výsluchu žalobcu súd prvej inštancie zistil, že doklady, ktoré priložil k žalobe, sú tie isté, ktoré boli predložené notárke v dedičskom konaní. Čo sa týka pohrebných trov, žalovaná ako zákonná dedička odmietla pasíva z dôvodu, že nemala možnosť otca (poručiťľa) sama pochovať, pretože nemala prístup k úmrtnému listu, čo vysvetlil tým, že ešte nebolo určené otcovstvo poručiťľa k žalovanej. Žalobca vypovedal, že ich vzťah s poručiťľom bol veľmi dobrý, vyrastali spolu v chalúpkke v E., kde má pochovaných aj rodičov. Poručiťľ mu dal pred smrťou občiansky preukaz a požiadal ho, aby ho pochoval do rodičovského hrobu. Pokiaľ ide o pohrebné náklady, mal za to, že tieto tvoria bežný štandard. Uviedol, že poručiťľ bol vicerektor seminára (vicerektor Bohosloveckej fakulty), preto sa konal pohreb v kostole sv. M., kde pôsobil, a následne bol prevezený do E.. Pochovával ho biskup E. Q.. V čase, keď poručiťľ zomrel, bol on popri svojej matke jeho najbližší príbuzný. Od poručiťľa neprevzal žiadne peniaze na jeho pohreb, pochovával ho s vlastným svedomím ako príbuzného a chcel mu vystrojiť dôstojný pohreb. Uviedol, že nemohol vedieť, ktorá pohrebná služba je najdrahšia a vybral si tú, ktorá je najbližšie k G., tam mu ju aj odporučili. Poukázal na to, že v tejto pohrebnej službe pochovával aj svoju mamu. Uplatnil si aj nárok na štátny príspevok v sume 90 eur, ktorý z nákladov pohrebu uplatňovaných v tomto spore neodpočítal. Žalovaná vo svojom výsluchu uviedla, že poručiťľ podľa nej nebol vysoký cirkevný hodnostár, keď v tejto súvislosti predložila kópiu zo strany 70 knihy "Facultas Theologica ss. Cyrilli et Methodii Bratislaviae 1936-1986", kde je špecifikovaná funkcia vicerektora, z ktorej vyplýva, že vicerektor je hospodár, ekonóm. Uviedla, že poručiťľ pôsobil iba v Bratislave. Mala za to, že poručiťľ ako kňaz požadujúci od niekoho niečo by určite zaplatil a nenechal si dlžobu. Nevedela uviesť, prečo ju poručiťľ nepoveril pohrebom, bál sa k nej priznať. Ďalej poukazovala na doklady predložené z inej pohrebnej služby a tvrdila, že pohrebné trovy uplatnené žalobcom sú neprímerané. Hodnotu zdedeného bytu si žalovaná sama ocenila na 85.000 eur a trovy pohrebu poručiťľa považovala aj v porovnaní s výškou dedičstva za neprímerané vzhľadom na jej finančný príjem.

4. Z vykonaného dokazovania ustálil, že dňa 27.05.2015 nadobudlo právoplatnosť osvedčenie o dedičstve sp. zn. 60D 89/2012, Dnot 54/2012 zo dňa 11.05.2015, vydané notárkou C. G. E. ako súdnou komisárkou poverenou Okresným súdom Bratislava IV vo veci prejednaní dedičstva po poručiťľovi F. G. O., Q.. XX.XX.XXXX. Ako dedička zo závetu a zo zákona v I. skupine prichádzala do úvahy žalovaná ako dcéra poručiťľa. Všeobecná cena majetku poručiťľa bola určená na 88.341,63 eur, pričom aktíva pozostávali z nehnuteľnosti - bytu č. XX na X. D. bytového domu na H. Z. H. R., súpisné č. XXXX spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom k pozemku, z podielu 1/8 na nehnuteľnosti - rodinnom dome so súp. č. XXX postavenom na parcele XXXX v obci E. spolu s pozemkami, a práv a povinností vyplývajúcich z účtu Sporožiro vedenom v Slovenskej sporiteľni, a.s.. Pasíva pozostávali z pohrebných trov vo výške 3.909,18 eur, ktoré uhradil žalobca ako synovec poručiťľa, a pohľadávky vedenej spol. EOS KSI Slovensko, a.s., pričom tieto pasíva vyhlásila žalovaná za sporné. Na základe vyššie uvedeného osvedčenia o dedičstve nadobudla žalovaná majetok poručiťľa v hodnote 88.341,63 eur. Z listinných dôkazov zistil, že náklady spojené s pohrebom poručiťľa predstavovali sumu 1.900,98 eur a pozostávali z nákladov na pohrebnú službu vrátane prevozu poručiťľa vo výške 1.651,78 eur, nákladov na pohrebnú službu vo výške 136,20 eur a nákladov za výkopové práce v sume 113 eur. Z potvrdení pohrebnej služby MAESTUS, s.r.o., zistil, že pohrebné služby v roku 2012 (v čase smrti poručiťľa) sa pohybovali v sume 1.000 až 1.200 eur, keď cena záleží od výberu rakvy, pričom rakvy sa pohybujú v sume od 200 do 500 eur. Z reklamy spol. Pieta, uverejnenej v Bratislavských novinách, zistil, že táto spoločnosť ponúkala poslednú rozlúčku zo zosnulým za 777 eur, v čom je zahrnutá truhla, čalúnenie, obliekanie, úprava, smútočný obrad a kremácia vrátane štandardnej urny. Z čestného prehlásenia D. Q. zo dňa 15.11.2016 vyplýva, že pán Q. je výpomocný duchovný, ktorý poznal poručiťľa, tento bol počas jeho štúdia na CMBF v rokoch 1970-1975 predstaveným - vicerektorom. S poručiťľom sa stretával, poznal jeho priateľov a známych, medzi jeho najbližších patrili žalobca s rodinou, ktorí sa o neho starali. Po smrti poručiťľa žalobca vybavoval pohreb v Bratislave a tiež prevoz zosnulého do jeho rodiska, nakoľko spoločenské postavenie pána O. vyžadovalo prakticky dva pohrebné obrady - dve rozlúčky - jednu v Bratislave, kde pôsobil a žil a kde ho ľudia najviac poznali, a druhú v mieste jeho posledného odpočinku v E. určenú pre rodinu a príbuzných.

5. Vec posúdil právne podľa ust. § 100 ods. 1, § 101, § 470 ods. 1, § 563 a § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák., § 3 nar. č. 87/1995 Z.z. a dospel k záveru, že žaloba je (v časti) dôvodná. Námietku premlčania, vznesenú žalovanou, vyhodnotil za nedôvodnú, keď s poukazom na ust. § 470 ods. 1 Obč. zák. vysvetlil, že pre určenie dediča zodpovedajúceho za primerané náklady pohrebu poručiťľa je rozhodujúce osvedčenie o dedičstve resp. uznesenie o dedičstve (účinky právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve), lebo len na jeho podklade vyjde najavo, kto z potenciálnych dedičov sa stal právnym nástupcom poručiťľa ohľadne jeho majetku. Skonštatoval, že z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 60D 89/2012 vyplýva, že osvedčenie o dedičstve zo dňa 11.05.2015, na základe ktorého žalovaná zdedila majetok poručiťľa ako jeho výlučná dedička, nadobudlo právoplatnosť dňa 27.05.2015, a teda až dňom nasledujúcim začala žalobcovi plynúť trojročná premlčacia doba pre uplatnenie jeho nároku, ktorá uplynie dňa 28.05.2018. Dospel potom k záveru, že nakoľko žalobca podal žalobu na súd dňa 17.03.2016, ním uplatnený nárok nie je premlčaný.

6. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca sa postaral ako jeden z najbližších príbuzných na základe žiadosti poručiťľa o jeho pohreb, pričom náklady predstavovali spolu sumu 1.900,98 eur, ktorej vynaloženie preukázal predloženými dokladmi. Vysvetlil, že pri posudzovaní primeranosti nákladov pohrebu sa prihliada na konkrétne okolnosti, na osobu poručiťľa, jeho vek, spoločenské postavenie ako aj na výšku zanechaného majetku a mieste zvyklosti. Skonštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa konala rozlúčka s poručiťľom v Bratislave a následne bol prevezený do E., kde sa konal pohreb za prítomnosti rodiny poručiťľa. Pokiaľ žalovaná namietala, že nebolo potrebné vykonávať dva pohreby, poukázal na to, že poručiťľ bol vicerektor seminára a vykonaním rozlúčky v Bratislave, kde žil a pôsobil, sa s ním mali možnosť rozlúčiť jeho priatelia a ľudia, s ktorými sa stretával v rámci svojho spoločenského postavenia. Následne sa pohreb spolu s rozlúčkou pre jeho rodinu odohral v mieste jeho posledného odpočinku v E., kde si želal byť pochovaný. Vykonanie dvoch rozlúčok s poručiťľom nepovažoval s ohľadom na jeho postavenie za neprimerané. V súvislosti s tvrdením žalovanej o neprimeranosti nákladov pohrebu poručiťľa skonštatoval, že porovnaním ponúk pohrebných služieb predložených žalovanou spolu s objednávkou pohrebných služieb pre poručiťľa, ktoré zabezpečil žalobca, zistil, že tieto ponuky sú veľmi obdobné a medzi jednotlivými položkami sú minimálne rozdiely, pričom z ponuky spol. MAESTUS je zrejmé, že výška poskytovaných pohrebných služieb sa odvíja aj od ceny rakvy, ktoré sa pohybujú od 200 do 500 eur. Jediné, v čom sú poskytnuté pohrebné služby spol. Memoria navýšené oproti ostatným ponukám, je cena prevozu zosnulého do E., pričom skutočnosť, že poručiťľ chcel byť pochovaný v mieste svojho rodiska medzi stranami nebola sporná. Vyhodnotil, že náklady vynaložené žalobcom na pohreb poručiťľa, sú aj s ohľadom na výšku hodnoty majetku, ktorý žalovaná po poručiťľovi zdedila, primerané. Preto žalobe vyhovel, keď však od žalobcom uplatnenej sumy odpočítal 90 eur, ktorú si žalobca uplatnil formou štátneho príspevku na pohreb (v zmysle zákona č. 238/1998 Z.z.), a ktorú od nákladov za pohreb poručiťľa neodpočítal, a v tejto časti žalobu zamietol.

7. K úroku z omeškania uviedol, že nakoľko sa žalovaná dostala s plnením peňažného dlhu do omeškania, zaviazal ju v zmysle citovaného ustanovenia zákona aj k zaplateniu úroku z omeškania (dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na splnenie dlhu). Priznaná výška úroku z omeškania je v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. - k uplatnenému dňu omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,05 % + 5 percentuálnych bodov.

8. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p..

9. Proti tomuto rozsudku (podľa obsahu odvolania proti jeho vyhovujúcej časti) podala žalovaná včas odvolanie, podľa obsahu ktorého žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť resp. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Poukázala na to, že v dedičskom konaní odmietla žalobcovi uhradiť za pohreby poručiťľa požadovanú sumu 3.909,18 eur, lebo žalobca sa nepreukázal dokladmi o zaplatení. Uviedla, že dňa 06.11.2015 právny zástupca žalobcu zistil, že notárka omylom započítala dvakrát tú istú faktúru a taktiež sa potvrdilo, že náhrobný pomník za 1.872 eur nebol postavený v súvislosti s pohrebmi poručiťľa, ale s pohrebom žalobcovej matky. Žalobca prvýkrát preukázal kópie pokladničných dokladov až dňa 04.12.2015, keď jej boli zaslané mailom, pričom viditeľná kópia dokladu o vykopení hrobu sa prvýkrát objavila až v novembri 2016. Poukázala tiež na to, že dostala ultimátum na zámenu nehnuteľnosti za trovy pohrebu a pomník do Vianoc 2015. Mala potom za to, že úrok z omeškania sa nesprávne počíta od 16.11.2015. Nevidela tiež žiadny dôvod pre zorganizovanie pohrebu na dvoch miestach, keď neexistuje žiadny dôkaz o tom, že poručiťľ

chcel byť pochovaný v E. ako tvrdí žalobca. Uviedla, že radšej by ho mala pochovaného v Bratislave, čo považovala za prakticky lepšie pre celú poručiteľovu bližšiu rodinu, ktorá tu žije, lebo v E. je už rodiny menej a príbuzní zo E. mohli byť pozvaní na obrad v Bratislave. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že druhý pohreb v E. nebol v spise spochybnený, považovala za nepravdivé, keď za dôležité považovala, že poručiteľa ako kňaza Bratislavskej arcidiecézy smel pochovať len jeho diecézny biskup (teda bratislavský), pričom bratislavskí biskupi nesmú pochovávať na území Žilinskej diecézy a žilinský biskup nepochováva kňazov Bratislavskej arcidiecézy. Z uvedeného vyvodila, že v E. ho teda žiadny biskup pochovať nemohol a čestné prehlásenie pána Q., že spoločenské postavenie poručiteľa si vyžadovalo dva pohrebné obrady a rozlúčky - v Bratislave, kde pôsobil a žil a kde ho ľudia najviac poznali, a v mieste jeho posledného odpočinku v E. pre rodinu a príbuzných, je teda lživé. S poukazom na to, že poručiteľ bol od roku 1968 hospodárom CMBF a hospodárom Kňazského seminára (vicerektor seminára) do roku 1984, kedy bol odvolaný pre podozrenie, že sa pri vyplácaní odmien a príplatkov dopustil trestného činu, a na to, že bol tajným agentom pod krycím menom Medard, tvrdila, že nebol vysoký cirkevný hodnostár ani vicerektor Bohosloveckej fakulty ako je uvedené v rozsudku. Následne sa vyjadrila k výdavkom žalobcu za pohreby. Tvrdila, že poručiteľ chcel dubovú rakvu, ktorá vydrží dlhšie a je lacnejšia (o čom sa presvedčila aj v pohrebných službách), pričom žalobca vybral smrekovú truhlu, na vzhľad možno krajšiu a drahšiu pre výzdobu, ale podľa jej názoru menej kvalitnú. Žalobcovi vytkla, že vybral najdrahšiu bratislavskú pohrebnú službu MEMORIA a spochybnila, či by ju vybral aj vtedy, ak by mal všetko platiť zo svojich peňazí, keby mu poručiteľ nebol nič dal. Mala za to, že žalobca predsa pri rakvách musel vidieť ceny, a asi sa na to cítil. Namietala, že v rozsudku nie je uvedené, že po poručiteľovi zostala finančná hotovosť len 841 eur a pýtala sa, kde zostali poručiteľove peniaze. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že náklady vynaložené žalobcom na pohreby poručiteľa sú aj s ohľadom na výšku hodnoty majetku, ktorý ona zdedila, primerané. S poukazom na ňou rozpísané porovnanie výdavkov pohrebných služieb MEMORIA za Bratislavu aj E. a vzorovej ponuky MAESTUS len za Bratislavu bez pomníka dospela k záveru, že pohrebná služba MAESTUS by bola o 746,90 eur lacnejšia. Uviedla, že keby súd dokázal zistiť kedy a kým bol zrušený poručiteľov účet v Tatrabanke, prípadne či bol žalobca disponentom, mohlo by to uľahčiť celú situáciu. K odvolaniu priložila kópiu zložky poručiteľa z Ústavu pamäti národa a výpis z účtu poručiteľa vedeného v Tatrabanke, a.s. v roku 2010.

10. Žalobca odvolanie nepodal a na odvolanie žalovanej žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. S odvolaním žalovanej nesúhlasil, považoval ho za nezrozumiteľné a obsahujúce skutočnosti pre konanie nepodstatné a bez významu. O nejakom účte poručiteľa nemá vôbec vedomosť, keď účet ani nebol predmetom tohto konania. Za nedôvodnú považoval námietku žalovanej o nesprávnom vypočítaní úroku z omeškania, keď poukázal na to, že všetky doklady súvisiace s pohrebnými a rozlúčkami predložil v rámci dedičského konania notárke, a žalovaná mala možnosť kedykoľvek si tieto skutočnosti zo spisu preveriť. I keď poručiteľ zomrel dňa XX.XX.XXXX, dedičské konanie po ňom bolo skončené až 11.05.2015, z čoho vyplýva, že až v tomto momente bol známy dedič a on si mohol prvýkrát od žalovanej požadovať zaplatenie úhrady pohrebných trov až vtedy, kedy bola uznaná v dedičskom konaní za jedinú zákonnú a závetnú dedičku. S poukazom na ust. § 563 Obč. zák., podľa ktorého, ak nie je určený dátum splatnosti, je dlžník povinný plniť prvý deň po tom, čo ho veriteľ o to požiadal, zdôraznil, že žalovanej bola zaslaná výzva na úhradu pohrebných nákladov s poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie do 15.11.2015, a preto je od 16.11.2015 v omeškani, čo správne vyhodnotil aj súd prvej inštancie. Tvrdenia žalovanej o tom, že nebol dôvod na dva pohrebné obrady a spochybňovanie čestného vyhlásenia pána Q. považoval za nepravdivé. Potvrdil, že poručiteľ žil dlhodobo v Bratislave, ale jeho posledným želaním bolo, aby bol pochovaný vo svojom rodisku v E.K.. Zdôraznil, že poručiteľ bol cirkevný hodnostár, vicerektor kňazského seminára na Cyrilometodejskej bohosloveckej fakulte, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že pohrebný obrad viedol arcibiskup E. Q.. Argumentáciu žalovanej, že poručiteľ bol tajný agent ŠTB, považoval za právne bezvýznamnú. Nesúhlasil ani so spochybňovaním výšky pohrebných trov zo strany žalovanej, keď suma pohrebných trov bola rozsudkom súdu prvej inštancie určená a preukázaná vo výške 1.810,98 eur. Uviedol, že už na pojednávaní dňa 23.01.2017 spochybnil porovnávanie súm pohrebných služieb, nakoľko v žalovanej uvádzanom príklade išlo o reklamu z novin, ktorá nemusí byť konečná a právne záväzná. Mal za to, že sumy jednotlivých pohrebných služieb sa výrazne nelíšia, a že vykonanie oboch pohrebných obradov bolo nevyhnutné, s čím sa stotožnil aj súd prvej inštancie. Zdôraznil, že vynaložené pohrebné trovy sú obvyklé, nelíšia sa od trov iných pohrebov, nie sú extrémne nadhodnotené, a sú teda v normálnej výške. Uzavrel, že žalovaná ako jediná zákonná a závetná dedička poručiteľa má zákonnú povinnosť znášať náklady spojené s jeho pohrebom.

11. V reakcii na vyjadrenie žalobcu žalovaná uviedla, že jeho nárok uplatnený v tomto konaní považuje za neoprávnený, pretože je isté, že žalobca dostal od poručiteľa peniaze na pohreb, keď aj triezvy úsudok hovorí, že poručiteľ nemohol od žalobcu chcieť svoj pohreb zadarmo. Ďalej sa vyjadrovala k tomu, že niekto musel majetok z bytu poručiteľa vziať, prípadne speňažiť a ona to nebola. S poukazom na ust. § 175h ods. 2 O.s.p. navrhla ako riešenie možnosť speňaženia bytového majetku tým, kto si ho privlastnil, a tým finančné vyrovnanie pohrebných trov. Tvrdila, že žalobca nepredložil doklady o zaplatení pohrebu v rámci dedičského konania, a teda nemala možnosť si ich preveriť zo spisu, keďže predložil len faktúry a v spise sú len tie. Uviedla, že cenové porovnanie s pohrebnou službou MAESTUS nie je reklama z novín, ale ukážka reálnej ceny pohrebov v Bratislave v roku 2012, pričom rozdiel nie je zanedbateľný. Poukázala na to, že pohrebný obrad v E. nevedol arcibiskup Q., a že tento si svoju povinnosť rozlúčiť sa s mŕtvym kňazom ako jeho diecézny biskup splnil v Bratislave. Týmto aktom sa však z mŕtveho kňaza nestane vysoký cirkevný hodnostár. Uviedla tiež, že zo strany katolíckej cirkvi nemožno hovoriť o nutnosti vykonania druhého pohrebu v E.. Žalobcovi navrhla, aby svoju žalobu stiahol.

12. K vyjadreniu žalovanej žalobca uviedol, že jej tvrdenie, že od poručiteľa dostal na pohreb peniaze, sa nezakladá na pravde, ide o jej ničím preukázané tvrdenie. Ak žalobkyňa poukazovala na ust. § 175h ods. 2 O.s.p. zdôraznil, že toto ustanovenie sa týka dedičského konania, ktoré bolo ukončené. Opätovne zdôraznil, že ním vynaložené pohrebné trovy sú obvyklé a nie sú žiadnym spôsobom extrémne nadhodnotené. K opätovnej námietke žalovanej voči uskutočneniu dvoch pohrebných obradov uviedol, že faktom zostáva, že poručiteľ bol cirkevný hodnostár, konkrétne vicerektor kňazského seminára na Cyrilometodejskej bohosloveckej fakulte. Poukázal na to, že netvrdil, že arcibiskup Q. pochovával poručiteľa v jeho rodisku, keďže tento viedol obrad v Bratislave. Druhý pohrebný obrad bol uskutočnený na základe požiadavky samotného poručiteľa, ktorý chcel byť pochovaný v E. a tam sa s ním rozlúčila najbližšia rodina. Mal za to, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav úplne a vec aj správne právne posúdil.

13. K vyjadreniu žalobcu sa opätovne vyjadrila žalovaná, ktorá len zopakovala všetky svoje odvolacie námietky, na ktorých zotrvala, ako aj na svojom presvedčení, že žalobca peniaze na pohreb od poručiteľa dostal. Zdôraznila, že žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal svoje tvrdenie o tom, že mu poručiteľ nedal peniaze. Opätovne tiež uviedla, že poručiteľ nebol vyšší cirkevný hodnostár, ale len farár v dedine a nakoniec výpomocný farár v Bratislave.

14. Podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 veta prvá C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

15. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné len z časti. Podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p. verejne vyhlásil rozsudok, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa žalovanej istiny podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. V napadnutej časti priznaného príslušenstva istiny a v závislej časti o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Podľa ust. § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. S poukazom na citované ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p., prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi odvolaním napadnutej časti rozsudku, ktorou súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu v časti, ktorou sa od žalovanej ako jedinej dedičky poručiteľa domáhal zaplatenia istiny 1.810,98 eur ako nákladov vynaložených v súvislosti s pohrebnou službou poručiteľa. Súdom prvej inštancie vykonané vo veci dostatočné dokazovanie a jeho výsledky aj náležite zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, a svoje rozhodnutie v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. aj náležite odôvodnil. V odôvodnení

svojho rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Zaoberal sa tvrdeniami sporových strán, vyhodnotil, ktoré nimi tvrdené skutočnosti mal za preukázané, a ktoré nie, pričom svoje závery riadne zdôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení tiež neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj vyhodnotil. S odôvodnením rozhodnutia o vyhovení žalobe o zaplatenie istiny vo výške 1.810,98 eur súdom prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie, a na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia a odvolacie námietky žalovanej uvádza nasledovné.

18. Podľa ust. § 460 Obč. zák. sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou (§ 470 ods. 1 Obč. zák.). Z uvedeného je zrejme, že dedič zodpovedá za náklady na pohreb poručiteľa, pričom v spore o zaplatenie týchto nákladov súd zisťuje, kto je dedičom, hodnotu nadobudnutého dedičstva, kto a v akej výške za pohreb poručiteľa vynaložil náklady, čo konkrétne tvorí sumu preukázaných nákladov spojených s pohrebom poručiteľa, pričom na základe vykonaného dokazovania súd posudzuje aj ich primeranosť. V prejednávanej veci bolo osvedčením o dedičstve sp. zn. 60D 89/2012, Dnot 54/2012 zo dňa 11.05.2015, právoplatným dňa 27.05.2015, preukázané, že žalovaná je jedinou dedičkou poručiteľa F. G.Š. O., U.. XX.XX.XXXX, Q.. XX.XX.XXXX, a že nadobudla jeho majetok v hodnote 88.341,63 eur. Taktiež bolo preukázané, že žalobca vynaložil náklady spojené s pohrebom poručiteľa vo výške 1.900,98 eur, a že tieto pozostávali z nákladov na pohrebnú službu Memoria s.r.o. v Bratislave, kde poručiťel zomrel, a kde sa s ním konala rozlúčka, vrátane jeho prevozu z Bratislavy do E. vo výške 1.651,78 eur, z nákladov vo výške 136,20 eur na pohrebnú službu Silencia s.r.o. v E., kde bol poručiťel pochovaný, a z nákladov za vykopanie hrobu (Zemné výkopové práce - C. G.) v sume 113 eur. Tieto skutočnosti v konaní ani neboli sporné.

19. Súd prvej inštancie dospel po vyhodnotení vykonaného dokazovania ako i námietok žalovanej k záveru, že náklady vynaložené žalobcom na pohreb poručiteľa sú primerané (aj s ohľadom na výšku hodnoty majetku, ktorý žalovaná po poručiťelovi zdedila) a tento svoj záver dostatočne zdôvodnil v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odvolací súd plne sa s ním stotožňujúc odkazuje. Žalovanú po zamietnutí žaloby v časti sumy 90 eur (ktorú si žalobca uplatnil formou štátneho príspevku na pohreb a od nákladov na pohreb poručiteľa neodpočítal) zaviazal na zaplatenie 1.810,98 eur za náklady, ktoré žalobca vynaložil na pohreb poručiteľa. Odvolací súd s týmto rozhodnutím súhlasí. Na námietky žalovanej uvádza, že podľa ustálenej súdnej praxe sa za náklady spojené s pohrebom poručiteľa považujú najmä náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu, náklady na spopolnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou, cintorínske poplatky, náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule, a náklady na úpravu hrobu. Konkrétne sa jedná o náklady na úpravu, oblečenie a uloženie telesných pozostatkov zomretého, náklady na rakvu a jej úpravu, náklady na úhradu pohrebných úkonov a obradov obvyklých v mieste pohrebu. V posudzovanej veci si žalobca ani žiadne iné náklady ako náklady účtované pohrebnými službami, ktoré poskytli služby spojené so zabezpečením pohrebu, a náklady za vykopanie hrobu, neuplatnil. Náklady za pohreb poručiteľa, ktoré vynaložil, sú úplne štandardné a primerané. Ani skutočnosť, že mu služby poskytli dve pohrebné služby, spol. Memoria s.r.o. v Bratislave a spol. Silencia s.r.o. v E., nie je neprimeraná, pretože každá z nich poskytla služby iné, ktoré sa len dopĺňajú a nejde o služby totožné. Náklady na všetky tieto štandardné služby (okrem prevozu tela) by bolo nevyhnutné vynaložiť i v prípade, ak by rozlúčku a pohreb poručiteľa zabezpečovala len jedna pohrebná služba, či už v Bratislave alebo v E. (vtedy by samozrejme vždy vznikli aj náklady na prevoz tela). Náklady na prevoz tela poručiteľa do E., kde je pochovaný (vo svojom rodisku a v spoločnom hrobe so svojou rodinou) by nevznikli jedine v prípade, ak by bol poručiťel pochovaný v Bratislave, kedy by však vznikli zase úplne iné ďalšie náklady, napr. za prenájom hrobového miesta a zrejme aj za zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule. Ak potom žalovaná tvrdila, že organizovanie pohrebu resp. rozlúčky na dvoch miestach nebolo potrebné, odvolací súd uvádza, že ide len o jej súkromný názor, ktorý však v posudzovanej veci nie je rozhodujúci, pretože súd posudzuje len primeranosť nákladov už vynaložených na pohreb poručiteľa a nie je jeho povinnosťou skúmať, či boli niektoré náklady nutné a nevyhnutné resp. či bolo možné zariadiť rozlúčku a pohreb poručiteľa lacnejšie, prípadne, či si poručiťel takú rozlúčku a pohreb, aké mu

zabezpečil žalobca, podľa žalovanej zaslúžil. V posudzovanej veci sa rozlúčka s poručiteľom konala v Bratislave, kde pôsobil v cirkvi, a jeho pohreb v E., odkiaľ pochádzal, kde má časť rodiny, a kde je (v rodinnom hrobe) pochovaný, čo je v konkrétnej posudzovanej veci (aj s poukazom na závery súdu prvej inštancie z vyhodnotenia vykonaného dokazovania) úplne logické a pochopiteľné. Náklady, ktoré žalobca v tejto súvislosti vynaložil, sú navyše úplne štandardné, a teda primerané. Ak žalovaná spochybňuje náklady za prevoz tela namietala, že neexistuje žiadny dôkaz o tom, že poručiteľ chcel byť pochovaný v E., odvolací súd uvádza, že podľa žalobcu to bolo práním poručiteľa, ktoré rešpektoval. Odvolací súd nevidí žiadny dôvod na spochybňovanie pránia poručiteľa, ktorý sa v E. narodil, vyrastal, a má tam stále rodinu, byť pochovaný v svojom rodisku, a hodnotí toto pránie ako pochopiteľné a aj logicky zdôvodniteľné. Napokon, o tom, kde bude poručiteľ pochovaný, rozhodol žalobca ako obstarávateľ pohrebu, a odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie považuje náklady vynaložené na pohreb poručiteľa za primerané. V súvislosti s poukazovaním žalovanej na podľa jej názoru drahú rakvu pre poručiteľa, drahú pohrebnú službu a porovnávanie cien pohrebných služieb, odvolací súd hodnotí jej argumentáciu ako nenáležitú, keď dospel k záveru, že žalobca ako synovec s blízkym vzťahom k poručiteľovi, mu zabezpečil prostredníctvom pohrebných služieb, ktorú oslovil, dôstojný a primeraný pohreb, a nebolo jeho povinnosťou zisťovať ako vybaviť pohreb čo najlacnejšie. Za neprimerané náklady za pohreb by odvolací súd vzhľadom na súdnu prax v tomto prípade považoval napr. kúpu nového oblečenia pre poručiteľa do rakvy, prenajatie luxusných priestorov na kar, nadštandardné pohostenie hostí karu, neprimeranú a drahú kvetinovú a inú výzdobu pri rozlúčke, predražený pomník a podobne. Náklady vo výške 1.810,98 eur, ktoré žalobca po odpočítaní štátneho príspevku na pohreb poručiteľa vynaložil, nie sú ani neštandardné ani nadhodnotené, ale úplne primerané, a preto rozhodol súd prvej inštancie správne, keď žalovanú ako jedinú dedičku poručiteľa, ktorá po ňom nadobudla majetok v hodnote 88.341,63 eur, zaviazal na ich zaplatenie žalobcovi. Odvolacie námietky žalovanej potom odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné a nespôsobilé zvrátiť správne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Záverom už len pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a s hodnotením dôkazov podľa jej požiadaviek, ani právo na to, aby bola v konaní pred všeobecným súdom úspešná, a aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.810,98 eur podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

21. Na námietku žalovanej, ktorá v odvolaní s poukazom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci tvrdila nesprávnosť počítania úroku z omeškania od 16.11.2015, preskúmal odvolací súd predložený spis a napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v časti, ktorou uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 1.810,98 eur od 16.11.2015 do zaplatenia, nepreskúmateľné. Zo žaloby žalobcu vyplýva, že si úrok z omeškania zo žalovanej sumy 1.900,98 eur uplatnil vo výške 5,05 % ročne od 16.11.2015 do zaplatenia, argumentujúc tým, že dňa 06.11.2015 zaslal žalovanej výzvu na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 15.11.2015, ktorá tiež obsahovala návrh na započítanie vzájomných nárokov v súvislosti s kúpou podielu na nehnuteľnostiach v E., ktorý žalovaná zdedila po poručiteľovi, ako posledný pokus o mimosúdne vyriešenie veci. Uviedol, že žalovaná na jeho výzvu reagovala, ale táto komunikácia nevedla k dohode ani k uhradeniu dlhu. Tieto tvrdenia, uvedené v žalobe preukazoval uvedenou výzvou, z ktorej vyplýva, že vyzval žalovanú, aby mu do 15.11.2015 zaplatila titulom pohrebných nákladov sumu 2.436,98 eur s tým, že ak mu ju žalovaná do 15.11.2015 neuhradí, bude ju vymáhať súdnou cestou. Zároveň však žalobca žalovanej navrhol, že nakoľko má záujem o kúpu jej zdedeného podielu na nehnuteľnostiach v E.Č., ktorý má hodnotu 2.500 eur, pokiaľ by sa spísala kúpna zmluva, došlo by k započítaniu vzájomných nárokov a žalovanej by doplatil 63,02 eur a žiadne iné náklady by si neuplatňoval. Vyjadril vieru, že žalovaná k jeho návrhu pristúpi, a že sa tak vyhnú súdnemu konaniu. Výzvu uzavrel tým, že ak má žalovaná záujem o dohodu, má mu zasláť správu na mail, a v prípade, že záujem o dohodu nebude mať alebo sa s ním neskontaktuje do 15.11.2015, bude vec riešiť súdnou cestou. Žalobca priložil k žalobe aj reakciu žalovanej zo dňa 13.11.2015, v ktorej uviedla, že s jeho návrhom vzájomného vysporiadania sa súhlasí, ale spochybňuje žalobcom vo výzve uvádzané sumy ako i výpočty. Žalovaná priložila k svojmu vyjadreniu k žalobe celú nasledujúcu e-mailovú komunikáciu, ktorá prebiehala za účelom možného vzájomného vysporiadania strán sporu. Z napadnutého rozsudku (bod 3.) vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie (okrem iného) aj výzvou žalobcu žalovanej zo dňa 06.11.2015, odpoveďou žalovanej na výzvu zo dňa 13.11.2015, a e-mailovou komunikáciou na č.l. 34-50 spisu. Z odôvodnenia rozsudku však nevyplýva, aké skutočnosti súd prvej inštancie z týchto dôkazov zistil, ani ako ich vyhodnotil. Napriek

citácii ust. § 563 Obč. zák. v rozsudku neuviedol, akým spôsobom toto ustanovenie na posudzovanú vec aplikoval, neustálil deň splatnosti žalovanej pohľadávky, a neuviedol ani žiadne skutočnosti príp. svoje úvahy, ktoré považoval vzhľadom na predložené dôkazy a zistenia z nich za rozhodujúce pre posúdenie omeškania žalovanej so splnením dlhu. Ak potom žalovanú bez ďalšieho zdôvodnenia zaviazal žalobcovi zaplatiť 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 1.810,98 eur od 16.11.2015 do zaplatenia, nie je možné jeho rozhodnutie v odvolacom konaní pre absenciu jeho odôvodnenia preskúmať.

22. S poukazom na vyššie uvedené zistenia odvolací súd konštatuje, že zo strany súdu prvej inštancie došlo v časti priznaného úroku z omeškania k vydaniu arbitrárneho a nepreskúmateľného rozhodnutia bez relevantného odôvodnenia, a tým k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces, keďže jej bola odňatá možnosť skutkovo a právne argumentovať proti (absentujúcim) záverom súdu prvej inštancie. Tento nedostatok nemožno napraviť v odvolacom konaní, keďže odvolací súd nemôže hodnotiť vykonané dôkazy, ktoré súd prvej inštancie nevyhodnotil, a prijímať z nich skutkové a právne závery po prvýkrát v odvolacom konaní, pretože by tým porušil zásadu dvojinštančnosti konania.

23. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 1.810,98 eur od 16.11.2015 do zaplatenia a v závislej časti o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania o uplatnenom úroku z omeškania opätovne rozhodnúť a v písomnom vyhotovení rozhodnutia uviesť jednak ktoré dôkazy ohľadom tvrdeného omeškania žalovanej vykonal, čo z nich zistil, ako tieto dôkazy vyhodnotil a k akým skutkovým a právnym záverom dospel. Svoje rozhodnutie bude povinný náležite odôvodniť tak, aby bolo zrozumiteľné, presvedčivé a v prípade podania odvolania aj odvolacím súdom preskúmateľné.

24. O náhrade trov konania (aj odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 C.s.p.).

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).